

Upprättad: 2019-03-15
Diarienummer: BOUN.2019.32

Barn- och
utbildningsnämnden

Fria pedagogiska luncher och arbetskläder

Förslag till beslut i barn- och utbildningsnämnden

1. Barn- och utbildningsförvaltningen får i uppdrag att införa fri pedagogisk lunch för personal i förskola och skola från och med 1 augusti 2019.
2. Barn- och utbildningsförvaltningen får i uppdrag att köpa in arbetskläder för personal i förskola och fritidshem från och med 1 augusti 2019.
3. Barn- och utbildningsnämnden beslutar att omdisponera medel i budget från administration till förskola och grundskola, motsvarande kostnaden för fri pedagogisk lunch och inköp av arbetskläder.
4. Barn- och utbildningsnämnden antar riktlinjerna för pedagogisk lunch i förskola och skola.

Ärendebeskrivning

I dialog med anställda i verksamheten har det framkommit önskemål om tillgång till arbetskläder för utomhusbruk för personal inom förskola och fritidshem, då dessa slits i samband med pedagogisk utelek. Det har också framkommit önskemål om pedagogiska luncher inom förskolan och skolan. En satsning på arbetskläder och fri pedagogisk lunch bedöms också kunna vara en del i arbetet med att stärka bilden av Gnesta kommun som en attraktiv arbetsgivare.

Därför föreslås att all personal i förskola och skola får möjlighet att äta pedagogisk lunch utan kostnad. Vidare föreslås att arbetskläder för utomhusbruk finns tillgänglig för personalen i förskola och fritidshem.

Förvaltningen har även tagit fram riktlinjer som förtydligar vad pedagogisk lunch innebär och hur det ska tillämpas i förskola och skola.

Förvaltningens synpunkter

Förslagen är en del av arbetet med att öka kommunens attraktivitet, i vilket kompetensutveckling, stärkt ledarskap och goda karriärmöjligheter också ingår. Förvaltningen bedömer att förslagen om fri pedagogisk lunch för förskola och skola och arbetskläder för förskola och fritidshem kommer bidra till att öka kommunens attraktivitet som arbetsgivare och stärka kommunens möjlighet att locka nya medarbetare till våra skolor, förskolor och fritidshem.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för att erbjuda fri pedagogisk lunch för personal i förskola och skola beräknas uppgå till 440 000 kronor per år. Tidigare har personal haft möjlighet att betala för lunch i förskola/skola, vilket innebär att budgeterade intäkter om 400 000 kronor per år utgår.

Kostnaden för inköp av arbetskläder till personal i förskola och fritidshem beräknas uppgå till cirka 335 000 kronor. Utöver detta tillkommer kostnad för profiltyck.

Jämställdhetsanalys utifrån checklista

Checklista för jämställdhet är inte tillämplig i detta ärende.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse 15 mars 2019
2. Riktlinjer för pedagogisk lunch i förskola och skola

Beslutet ska skickas till

~ Barn- och utbildningsförvaltningen

Christina Thunberg
Förvaltningschef

Alice Kyander
Utredare

Riktlinjer för pedagogisk lunch i förskola och skola

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Riktlinjer för pedagogiska måltider	Riktlinje	2019-03-19	Barn- och utbildningsnämnden
Dokumentansvarig	Diarienummer	Senast reviderad	Giltig till
Förvaltningschef	BOUN.2019.32		
Dokumentinformation	Dokumentet gäller för		

1. Syftet med pedagogisk lunch

Pedagogisk lunch innebär att förskole-/skolpersonal under schemalagd arbetstid äter med en grupp barn/elever och samtidigt är ett stöd och hjälp för barnen/eleverna samt har tillsynsskyldighet för övriga barn/elever i rummet/matsalen.

Syftet med pedagogiska luncher är att fungera som ett tillfälle till samvaro mellan medarbetare och barn/elever. Att sitta vid samma bord och äta den mat som serveras ger tillfälle till samtal, bidrar till att skapa en god gruppkänsla och är en naturlig övning i samarbete. Att äta tillsammans med vuxna bidrar även till att barn och elever får en positiv inställning till mat och luncher och möjliggör samtal kring mat, måltidsmiljö, miljömedvetenhet och hälsa. Dessutom är pedagogiska luncher ett lämpligt och naturligt sätt för alla medarbetare att arbeta med läroplanernas riktlinjer om normer och värden.

2. Övergripande förhållningssätt

Medarbetare som äter pedagogisk lunch ska fördela sig jämnt bland eleverna så att största möjliga utbyte kan se.

Den som önskar äta av maten men inte fullgöra uppgifterna kring pedagogisk lunch betalar fullt pris, vilket fastställs av kostenheten. Denna lunch intas då under icke-arbetstid på lunchrasten, i matsal eller på annan plats inom förskolan/skolan.

Medhavd mat äts på rast/icke-schemalagd arbetstid och i annat utrymme än där barn/elever äter.

Medarbetare som av medicinska eller andra skäl behöver specialkost kan erbjudas detta om barn/elever har samma specialkost och detta redan tillagas på förskolan/skolan.

2.1 Pedagogisk lunch i förskolan

Alla medarbetare i förskolan som deltar i pedagogisk lunch ska:

- Ge alla barn den tillsyn och stöd de behöver vid måltidssituationen
- Uppmuntra barnen att smaka på nya rätter och livsmedel samt äta en balanserad måltid
- Vara en god förebild genom att själv äta av maten som serveras och förmedla en positiv attityd kring mat
- Vara en god förebild vad gäller turtagande, samspel, samtal och andra goda vanor som kan främja barnens lust att äta och socialisera med andra
- Upprätthålla ordning och trygghet genom hela måltiden och bidra till en stressfri stund på dagen.

2.2 Pedagogisk lunch i skolan

Alla medarbetare i skolan som deltar i pedagogisk lunch ska:

- Finnas närvarande och stödja elever i behov av hjälp vid måltidssituationen, till exempel genom att lägga upp mat eller hjälpa eleven att hitta sin specialmat
- Uppmuntra eleverna att smaka på nya rätter och livsmedel samt äta en balanserad måltid
- Vara en god förebild genom att själv äta av maten som serveras och förmedla en positiv attityd kring mat
- Vara en förebild gällande turtagande, samspel, samtal och andra goda vanor som kan främja elevernas lust att äta och socialisera med andra
- Se till att alla elever är med i gemenskapen och som pedagog bygga relationer till sina elever
- Upprätthålla ordning och trygghet genom hela måltiden och bidra till en stressfri stund på dagen

Upprättad: 2019-03-15
Diarienummer: BOUN.2019.33

Barn- och
utbildningsnämnden

Statsbidrag för likvärdig skola 2019

Förslag till beslut i barn- och utbildningsnämnden

1. Barn- och utbildningsnämnden ger barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att använda sökt statsbidrag enligt de förslag som redovisas i ärendet.

Sammanfattning

Skolverket ansvarar för statsbidraget Likvärdig skola som syftar till att stödja huvudmän i att stärka likvärdigheten i och mellan skolor. Statsbidraget ska användas till att utöka pågående insatser eller genomföra nya insatser som stärker likvärdighet och kunskapsutveckling i förskoleklass och grundskolan. Gnesta kommun har beviljats en bidragsram på 3 417 184 kronor för 2019. I ärendet redogörs för de specifika insatser som förvaltningen bedömer att statsbidraget för likvärdighet bör användas till under 2019.

Ärendebeskrivning

Statsbidraget ska gå till att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen i förskoleklass och grundskola under 2019. Alla elever i Sverige har enligt lag rätt till en likvärdig utbildning. Sociala och ekonomiska hemförhållanden eller var eleven bor ska inte påverka elevens tillgång till utbildning av hög kvalitet. Utbildningen ska också kompensera för elevers olika bakgrund och förutsättningar. För att stärka likvärdigheten och för att alla elever ska få en utbildning av hög kvalitet behöver huvudmän rikta resurser utifrån lokala förutsättningar och behov. Det här statsbidraget är ett stöd för huvudmän att stärka likvärdigheten i och mellan skolor.

Huvudmannen ansvarar själv för att analysera sina resultat, identifiera behoven och prioritera vilka insatser som statsbidraget ska finansiera. Det är också huvudmannen som bestämmer hur man fördelar bidraget inom organisationen.

Statsbidraget för 2019 får användas till kostnader för insatser som genomförs under perioden 1 januari-31 december 2019. Bidraget ska användas till att utöka pågående insatser eller genomföra nya insatser som stärker likvärdighet och kunskapsutveckling i förskoleklass och grundskolan. Gnesta kommun har beviljats en bidragsram på 3 417 184 kronor för 2019.

Förvaltningens synpunkter

Barn- och utbildningsförvaltningen har med utgångspunkt i verksamheternas redovisningar av sitt systematiska kvalitetsarbete, delårsrapport, årsredovisning och andra underlag, i dialog med grundskolerektorerna identifierat områden där insatser behövs för att skapa en positiv utveckling i kommunens grundskolor.

För att ge de bästa förutsättningarna för alla elever på kommunens skolor, behöver flera olika insatser göras. Dessa lyfts fram i nämndens framtidsplan för 2019, och de specifika insatser som förvaltningen bedömer att statsbidraget för likvärdighet bör användas till redogörs för nedan. Insatserna har tagits upp i facklig samverkan.

Implementering av flerlärarsystem

Förvaltningen kommer implementera ett flerlärarsystem i kommunens skolor och ska genom detta successivt öka antalet behöriga lärare. Detta är ett system där fler behöriga lärare arbetar tillsammans kring en grupp elever och det förväntas både bidra till ökade kunskapsresultat för eleverna och en bättre arbetsmiljö för lärarna. Detta bidrar också till att det blir lättare att attrahera nya lärare till kommunen. En del av statsbidraget används till en särskild investering i det inledande implementeringsarbetet.

Kvalitet i fritidshemmen

Det finns behov av att utveckla och stärka arbetet med kvalitet i kommunens fritidshem där bedömningen är att varje skola i nuläget behöver en utvecklingsledare som leder arbetet i fritidshem tillsammans med rektor. Det finns också behov av att göra personalmässiga förstärkningar för att kunna möta elever med särskilda behov. Andelen behörig personal behöver öka samtidigt som kompetensen höjs för alla medarbetare.

Utveckling av det pedagogiska ledarskapet

I ett gott pedagogiskt ledarskap ligger att vara tydlig med verksamhetens uppdrag och mål, att leda lärarnas lärande och starta processer som leder till utveckling av verksamheten och en ökad måluppfyllelse. Ledningen ska också ha höga förväntningar och kvalitetskrav på medarbetarna och ha en tydlig process för att följa upp och stödja medarbetarnas lärande. Inom det pedagogiska ledarskapet ingår också ett systematiskt arbete med klassrumsobservationer för att öka kvaliteten i undervisningen och elevernas resultat. Likaså att främja stimulerande och inkluderande lärmiljöer. En fortsatt utveckling av det pedagogiska ledarskapet bedöms därför vara nödvändig för att förbättra resultaten i kommunens grundskolor.

En del i att möta de låga kunskapsresultaten är att ha ett stadigt fokus på elevernas kunskapsutveckling och på att följa verksamhetens resultat, och vidta åtgärder utifrån en analys av verksamheten.

Utveckling av inkluderande och stimulerande lärmiljöer

För att samtliga elever ska få förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin

kunskapsutveckling, behöver skolorna organisera sin undervisning så att så många elever som möjligt kan få sina stödbehov uppfyllda inom ramen för den ordinarie undervisningen. För att möjliggöra detta, behöver elevhälsoteamen utbildas i att arbeta förebyggande och främjande med fokus på att eleverna ska nå sina kunskapsresultat.

Utökning av specialpedagogisk kompetens

Varje skola behöver tillgång till specialpedagog. Specialpedagoger ser helheten i verksamheten och arbetar främjande och förebyggande för att lärmiljön ska vara tillgänglig för alla elever. Tillsammans med rektor initierar specialpedagoger specialpedagogiskt förändringsarbete och skolutveckling. Detta för att skolan ska få stöd i att arbeta, förbättra och förändra förhållningssätt och arbetssätt, i syfte att utveckla goda lärmiljöer. Specialpedagoger analyserar lärmiljön och bidrar med kunskaper om hur man undanröjer sådant som försvårar eller hindrar elevers lärande och utveckling så att verksamheten ska kunna möta behoven hos alla barn.

Främjande av skolnärvaro

Att vara frånvarande från skolan är en stor riskfaktor. Utifrån detta, har förvaltningen startat ett övergripande arbete för att främja en ökad skolnärvaro, vilket är en förutsättning för att lyckas i skolan. Arbetet leds av kuratorerna, och en utökning av kuratorstjänst har gjorts. Denna kommer att behållas för att kunna fortsätta driva och utveckla detta arbete som benämns Skolspåret.

Utökning av studie- och yrkesvägledning

En välutvecklad studie- och yrkesvägledning under hela grundskoletiden bidrar till att utveckla elevernas självkännet, ökar deras förmåga till studieplanering, ger dem goda kunskaper om arbetsliv och utbildningsmöjligheter samt ger dem verktyg för att kunna ta ställning till och göra medvetna val av framtida studier och yrkesinriktning.

Skolan ska också motverka att elevernas studie- och yrkesval begränsas av kön, social eller kulturell bakgrund, vilket gör att det är viktigt att börja arbeta tidigt med förhållandet mellan skolan och arbetslivet. Studie- och yrkesvägledning av god kvalitet bedöms också bidra till att stärka skolans i dess kompensatoriska uppdrag, då den särskilt kan bidra till att stötta och guida elever från mer studieovana hem.

Ett syfte med att utöka studie- och yrkesvägledningen är att bidra till att minska riskerna för felval, studieavbrott och avhopp samt att fler elever känner att skolan är meningsfull. Studie- och yrkesvägledning har hittills endast funnits på högstadiet. Förvaltningen avser att göra en utökning som innebär att en behörig studie- och yrkesvägledare arbetar i ett F-9-perspektiv med samtliga kommunala skolor.

Matematikutveckling

Matematik är ett viktigt ämne där resultaten är lägre än önskat. Målet med denna satsning är att samtliga elever ska nå minst betyg E i årskurs 6 och årskurs 9 och att meritvärdet ska öka. Därför kommer riktade insatser göras, både avseende individer och skolor. Arbetet ska också syfta till att ge extra stimulans och utmaningar till de elever som har kommit längre och som i dagsläget inte får tillräckliga utmaningar.

Förslag till fördelning av statsbidraget

Fördelningen är ungefärlig och kan komma att justeras.

Insats	Kr totalt
Utveckling av inkluderande och stimulerande lärmiljöer	500 000
Främjande av skolnärvaro	550 000
Utökning av studie- och yrkesvägledning	300 000
Utveckling av det pedagogiska ledarskapet	300 000
Utökning av specialpedagogisk kompetens	700 000
Matematikutveckling	350 000
Kvalitet i fritidshemmen	500 000
Implementering av flerlärarsystem	200 000
Summa	3 400 000

Ekonomiska konsekvenser

En förutsättning för att få ta del av statsbidraget är att huvudmannen inte minskar sina egna kostnader per elev för personal i förskoleklassen eller för undervisning och elevhälsa i grundskolan jämfört med ett genomsnitt för tre föregående år. Vid beräkningen av genomsnittet ska hänsyn tas till den allmänna kostnadsutvecklingen. Utifrån den beräkningsmall för huvudmän som Skolverket tagit fram, bedöms inte Gnesta göra en sådan minskning 2019.

Jämställdhetsanalys utifrån checklista

Samtliga föreslagna insatser gynnar både flickor och pojkar, men det är sannolikt att insatserna kommer att bidra till att lyfta de i dagsläget låga betygsresultaten för pojkar, så att skillnaderna mellan flickor och pojkar minskar.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse 2019-03-15

Beslutet ska skickas till

~ Barn- och utbildningsförvaltningen

Christina Thunberg
Förvaltningschef

Erika Isaksson
Utvecklingsstrateg